

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із навчально-методичної
роботи *Л.І. Фалько* Л.І. Фалько

«30» вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА МІЖСОБИСТІСНОГО СПІЛКУВАННЯ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 223 «Медсестринство»
Спеціалізація: медсестринство

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи психології та міжособове спілкування.» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223«Медсестринство»

Розробник: Бази́ка Євге́нія Леоні́дівна, кандидат психологічних наук, доцент

_____ (Бази́ка Є.Л.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри психології
Протокол від “28” 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри психології

(Бази́ка Є.Л.)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – прописане в методичному забезпеченні до дисципліни	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
		Лекції	
		18 год.	
		Практичні	
		18год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Медсестринство (перший бакалаврський рівень)		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90 год.: 36 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (40 % до 60 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни — вивчення закономірностей формування та властивостей психічних процесів, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери, психології особистості, психології спілкування, конфліктології взаємовідносин і взаємостосунків, елементів психологічного забезпечення професійної діяльності. Познайомити з основними соціальними і психологічними теоріями і технологіями спілкування як системою інтеграційної діяльності, основними механізмами і закономірностями комунікації, показати методи і засоби ефективної взаємодії людей.

2.1 Завдання вивчення дисципліни.

Після освоєння дисципліни студенти повинні:

- знати головні проблеми та завдання психології на сучасному етапі розбудови нашого суспільства;
- розуміти закономірності формування та властивості психічних процесів, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери;
- знати основи спілкування, функції, види, якості, значимі для спілкування;
- уміти визначити специфіку, враховувати індивідуальні особливості спілкування;
- знати систему засобів взаємодії, особливості педагогічного спілкування;
- уміти оптимізувати процес спілкування, адаптуватися у ситуаціях, що змінюються;
- знати методіку особливостей спілкування, стилі, індивідуальні особливості, значимі для спілкування.

2.2 Предметом навчальної дисципліни є фундаментальні положення загальної психології, психології спілкування, психології особистості і соціальної психології.

За навчальним планом вивчення «Основ психології та міжособистісного спілкування» здійснюється на першому році навчання у першому семестрі.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття; самостійна позааудиторна робота студентів.

Кафедра має право вносити зміни до навчальної програми (15 %) залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямів наукових досліджень, екологічних особливостей регіону, але відповідно до кінцевих цілей ОП за фахом підготовки та навчальним планом.

Засвоєння тем контролюється на практичних заняттях. Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня знань студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, трактування результатів тощо.

2.3 У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- головні проблеми та завдання психології на сучасному етапі розбудови нашого суспільства;
- методи дослідження загальної психології;
- закономірності формування та властивості психічних процесів, психічної

- діяльності, емоційно-вольової сфери;
- психологію та психологічну структуру особистості;
- психічний стан особистості та психічні процеси, які відбуваються в організмі людини;
- характеристику пізнавальних та емоційно-вольових психічних процесів;
- явища адаптації, синестезії, сенсibiliзації;
- процеси та види пам'яті;
- види мислення і мисліневі операції;
- властивості уваги;
- види емоцій і почуттів, вольові якості особистості;
- культуру спілкування та етику взаємовідносин медичних працівників, загальну характеристику діяльності медичної сестри;
- психологію та мистецтво спілкування, його види, методи;
- психологічні особливості спілкування, конфліктології, міжособистісних відносин, стосунків у колективі.

Студенти повинні **вміти**:

- визначати індивідуально-психологічні особливості за допомогою прийомів психологічного дослідження;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- визначати форми спілкування та стосунки в практичній роботі;
- установлювати психологічний контакт із співрозмовником;
- володіти правилами спілкування;
- виявляти тип пацієнта та оцінювати його психічний стан;
- використовувати прийоми саморегуляції та саморелаксації;
- володіти засобами подолання міжособистісних конфліктів;
- самостійно працювати з науковою літературою.

2.4 Студенти мають бути поінформовані про:

- сучасні підходи, методичні прийоми, що використовуються під час вивчення психології особистості, спілкування, міжособистісних відносин, стосунків у групі, колективі;
- досягнення сучасної психологічної науки;
- проблеми в повсякденній діяльності медичного працівника, пов'язані з доглядом за пацієнтами.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні:

- здатність реалізувати свої знання про філософські, етичні, психологічні основи спілкування в різних умовах діяльності, користуючись нормами та правилами;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді.

II. Фахові:

- здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу;
- здатність до організації надання психологічної допомоги за принципом особистісного спілкування;
- здатність накреслити шляхи формування культури спілкування, становлення та самовдосконалення індивідуального стилю спілкування спеціалістів відповідно до етичних та психологічних норм і правил.

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредитів) ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Психологія як система знань. Загальні проблеми в психології.

Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання.

Предмет психології та завдання. Історія розвитку. Рефлекторна природа психіки, умовно-рефлекторна діяльність людини, зовнішнє та внутрішнє гальмування. Психіка та свідомість. Характерні особливості, структурні компоненти свідомості. Психічні стани, процеси, властивості.

Основні напрями в сучасній психології. Основні галузі психологічних знань, зв'язок з іншими науками. Основні вимоги до методів психології, провідні принципи об'єктивних методів у психологічному дослідженні. Основні методи психології: спостереження, експеримент. Додаткові методи психології: тест, опитування, бесіда, аналіз продуктів діяльності, узагальнення незалежних характеристик, самооцінювання. Кількісний та якісний аналіз дослідження психічних явищ.

Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок и психіка. Відчуття та сприймання.

Мислення і пам'ять.

Загальна характеристика пізнавальних психічних процесів. Пізнавальна діяльність. Відчуття, фізіологічне підґрунтя. Класифікація, різновиди, властивості відчуттів. Відчуття та діяльність. Різновиди, властивості сприймань. Спостереження та спостережливість. Взаємозв'язок відчуттів, особливості сприймання.

Мислення як процес. Соціальна природа мислення. Розумові дії, операції, форми та методи мислення. Процес розуміння, розв'язування завдань. Індивідуальні особливості, різновиди, розлади мислення. Мислення як вища форма відображення світу. Шляхи формування творчого мислення та його якості.

Пам'ять. Різновиди, теорії, індивідуальні особливості. Запам'ятовування, різновиди. Відтворення та його різновиди. Забування, причини.

Кредит 2. Особистість. Психологія особистості

Тема 3. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля.

Поняття про особистість, структура. Активність особистості, джерела. Історія розвитку психології особистості. Розвиток і виховання особистості. Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху особистості. Спрямованість особистості, мотиви, система саморегуляції, індивідуально-типологічні особливості, можливості особистості. Рушійні сили розвитку особистості, біогенетичний і соціогенетичний закони розвитку. Фрейдизм, неофрейдизм. Генетичний аспект особистості: від задатків до здібностей.

Емоції та почуття. Фізіологічне підґрунтя, вираження, форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Воля. Довільні дії, їх особливості. Аналіз складної вольової дії. Основні якості волі, безвілля, причини, переборення.

Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності.

Темперамент, типи, характеристика їх. Зв'язок типів темпераменту та типів вищої нервової діяльності. Основні властивості, фізіологічне підґрунтя темпераменту. Вчення І. Павлова про типи нервової системи та вищої нервової діяльності. Співвідношення темпераменту та групи крові людини.

Поняття про характер, структура, зміст. Компоненти характеру, основні риси, властивості. Акцентуації та формування характеру. Класифікація характерів за Т. Рібо. Особливості спілкування залежно від типу акцентуації характеру.

Здібності, структура, різновиди. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови. Інтелект, структура.

Кредит 3. Міжособистісне спілкування

Тема 5. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування.

Поняття про мову, її функції, різновиди мовлення. Фізіологічний механізм мовної діяльності.

Поняття про спілкування. Засоби, функції, різновиди спілкування.

Компоненти, що сприяють розвитку комунікації як основи для побудови взаємовідносин: відчуття присутності, основні принципи вміння слухати, вміння сприймати, проявляти турботу, розкриватися самому, співпереживати, бути щирим, поважати іншу людину тощо.

Одяг, його значення для ефективності спілкування. Культура спілкування.

Тема 6. Прикладні аспекти психології спілкування.

Міжособове спілкування. Міжособові відносини. Рівні спілкування. Критерії міжособового спілкування. Роль емоцій в міжособових відносинах. Функції міжособового спілкування. Чинники, що визначають особливості міжособових відносин. Конвенціональні і міжособові ролі. Потреба в афіліації. Чинники, сприяючі або перешкоджаючі зближенню людей.

Міжособова аттракція. Стилi міжособового спілкування. Вимірювання психологічної близькості в міжособовому спілкуванні.

Тема 7. Види психологічного впливу в спілкуванні.

Основні знаряддя впливу в процесі спілкування. "Гарячі крапки". Особово значущі ситуації для людини. Використання стереотипів мислення. Правило взаємного обміну. Взаємні поступки. Вплив публіки. Прихильність. Вплив авторитету. Вплив дефіциту ресурсу, часу і т.п. Автоматизми і стереотипи поведінки в спілкуванні. Зменшення дисонансу і раціональна поведінка. Психологія неадекватного виправдання.

Авторитарний стиль спілкування. Влада в спілкуванні. Переваги авторитарного стилю спілкування. Співвідношення лідерства, агресії і влади при авторитарному стилі поведінки. Недоліки авторитарного стилю спілкування. Демократичний стиль спілкування, його переваги. Вплив соціалізації і культурного рівня на демократичний стиль спілкування. Співпраця і основні його особливості

Тема 8. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння.

Вплив особливостей темпераменту, характеру особистості на індивідуальний стиль спілкування, моральні, інтелектуальні риси характеру.

Особистісні орієнтації та рівні спілкування: життєва, громадянська, активно-жорстока, пасивно-поступлива, “ринкова”, “накопичувальна”, схимницька. Рівні спілкування за А.Б. Добровичем: примітивний, конвенційний, діловий, стандартизований, ігровий, духовний, маніпулятивний. Індивідуальні типи спілкування. Типові стилі комунікативної поведінки. Стадії міжособистісного розуміння. Адекватність розуміння поведінки інших людей. Засоби інтерпретації в процесі міжособистісного розуміння: аналітичний, емоційний, перцептивно-асоціативний, соціально-асоціативний. Феномени ідентифікації, рефлексії, емпатії.

Тема 9. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій

Конфлікт, причини, типи, структура, динаміка. Необґрунтовані судження у спілкуванні як передумова конфлікту. Функції, типологія конфліктів. Міжособистісні конфлікти різного змісту. Психологічна структура конфлікту. Внутрішньогрупові та міжгрупові конфлікти. Психологічні особливості управління конфліктом. Основні типи поведінки при розв’язанні конфлікту.

Відстань між співрозмовниками та особистий простір. Типи запитань, що використовує медична сестра, проводячи інтерв’ю. Типи поведінкових реакцій пацієнтів: агресивність, впевненість у собі, невпевненість у собі. Стиль поведінки з невпевненим пацієнтом. Можливі реакції поведінки пацієнтів в критичних ситуаціях. Етапи безпосередніх взаємин між медичною сестрою та пацієнтом. Основні навички, які будуть корисними при взаємодії з пацієнтом. Класифікація типів пацієнтів. Діяльність медичної сестри за І. Харді.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі					
		л	пр	лаб	інд	срс		л	пр	лаб	інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Кредит 1. Психологія як система знань. Загальні проблеми в психології.													
Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання	10	2	2			6							
Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок і психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять	10	2	2			6							
Тема 3. Пізнавальні процеси. Увага, уява.	10					10							
Разом за модулем	30	4	4			22							
Кредит 2. Особистість. Психологія особистості													
Тема 4. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля	14	2	2			10							
Тема 5. Темперамент. Характер. Здібності	16	2	2			12							
Разом за модулем	30	4	4			22							
Кредит 3. Міжособистісне спілкування													
Тема 6. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування	6	2	2			2							
Тема 7. Прикладні аспекти психології спілкування	6	2	2			2							

Тема 8. Види психологічного впливу в спілкуванні	6	2	2			2						
Тема 9. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння	6	2	2			2						
Тема 10. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	6	2	2			2						
Разом за модулем	30	10	10			10						
Усього:	90	18	18			54						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Не передбачено навчальним планом		

6. Теми практичних занять

№ зп	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія на сучасному етапі її розвитку. Предмет, методи та завдання	2
2	Пізнавальні процеси. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять	2
3	Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля	2
4	Темперамент. Характер. Здібності	2
5	Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування	2
6	Прикладні аспекти психології спілкування	2
7	Види психологічного впливу в спілкуванні	2
8	Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння	2
9	Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	2

	Разом	18
--	--------------	----

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом	

8. Самостійна робота

№ зп	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія на сучасному етапі її розвитку	6
2	Пізнавальні процеси. Мозок і психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять	6
3	Пізнавальні процеси. Увага, увага	10
4	Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля	10
5	Темперамент. Характер. Здібності	12
6	Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування	2
7	Прикладні аспекти психології спілкування	2
8	Види психологічного впливу в спілкуванні	2
9	Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння	2
10	Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	2
	Разом	54

Для самостійної роботи виносяться два типи завдань. Завдання теоретичного характеру, які не достануть ґрунтовно розглянуті в межах лекційних занять, виносяться для самостійного опрацювання студентом. Вони є доповнення до лекційного курсу. Студент має опрацювати нормативні та літературні джерела та бути готовим до відповіді на поставлені питання під час проведення практичних занять та іспиту. Завданнями практичного характеру є тести та задачі, які знаходяться на кафедрі.

Студенти у ході підготовки до складання модульних заліків повинні самостійно опрацювати певну низку авторських творів за визначеними темами. Знайомство з первинними джерелами припускає читання твору та складання плану-конспекту.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна та консультативна робота здійснюється за графіком у формі виконання та захисту студентами індивідуальних завдань і подальшої перевірки її викладачем. Індивідуальні заняття проводяться з окремими студентами з метою підвищення рівня їхньої підготовки або при бажанні студента підвищити власний рейтинг з дисципліни, що вивчається та розробку індивідуальних творчих здібностей.

Консультативна робота організована для появи певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Під час консультації студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання.

Написання ІДЗ виконується студентами протягом семестру. Індивідуальна робота передбачає підготовку реферату, доповіді, тощо обсягом 10-20 сторінок друкованого тексту.

ІДЗ складається з титульної сторінки, змісту, основної частини, тексту з розмежування питань та виділенням жирним шрифтом назви питання та переліком використаних джерел.

Зміст питань ІДЗ необхідно висвітлювати лаконічно, без повторів та підступів від основної теми. Не допускається використання громіздких таблиць і незагальнених статистичних даних.

Написання роботи вимагає дотримання наступних вимог:

1. змістовність та конкретність викладення
2. достатня повнота викладення питання
3. завершеність викладання кожної думки,
4. економічна грамотність
5. правильність оформлення роботи

ІДЗ доповідається на семінарському занятті у визначений навчальним планом термін, у виключних випадках здається на перевірку без доповіді. Робота, яка не відповідає вимогам за змістом та оформлення, вважається не зарахованою.

Графік проведення індивідуальної та консультативної роботи

№	Вид роботи	Термін виконання
1	Отримання завдань	вересень
2	Консультації щодо виконання завдань	жовтень-листопад
3	Захист індивідуальних завдань	грудень

Тематика ІНДЗ (рефератів, есе, творчих завдань)

1. Мозок і психіка. Походження психіки.
2. Еволюція психічної діяльності.
3. Походження психіки. Проблема природи психіки.
4. Психічне відображення. Еволюція психіки.
5. Стани свідомості. Змінені стани свідомості.

6. Розвиток свідомості у онтогенезі.
7. Розвиток свідомості у філогенезі.
8. Когнітивна сфера особистості. Відчуття. Основні властивості відчуттів.
9. Сенсорна чутливість. Психофізичний закон чутливості.
10. Фактори, що впливають на рівень чутливості.
11. Процес формування образу предмета – перцептогенез.
12. Основні етапи перцептогенезу.
13. Процес сприймання.
14. Первинні, вторинні та третинні властивості процесу сприйняття.
15. Властивості процесу сприймання інформації. Основні положення гештальттеорії.
16. Сприймання простору й руху. Сприйняття часу.
17. Фактори, що визначають сприйняття складних об'єктів. Теорії розпізнання зорових паттернів (модель порівняння з еталоном; по шаговий аналіз, прототипове порівняння, та ін.).
18. Виникнення ілюзій у ході сприйняття інформації.
19. Структура процесу спілкування.
20. Засоби спілкування.
21. Види спілкування.
22. Стили спілкування.
23. Бар'єри в спілкуванні.
24. Механізми сприйняття (ідентифікація, емпатія, стереотипізація).
25. Психологія пізнавальної діяльності.
26. Методи психологічних досліджень.
27. Психологія пам'яті.
28. Прийоми мнемотехніки.
29. Розвиток пам'яті у навчанні іноземних мов.
30. Психологія уваги.
31. Історія дослідження якостей уваги.
32. Особистісні та ситуативні детермінанти коливання уваги.
33. Психологія мислення та інтелекту.
34. Мислення та мова.
35. Ситуативна та професійна специфіка мовлення. Мовлення та Інтернет.
36. Латеральне мислення.
37. Тезаурусна модель інтелекту та винахідливість.
38. Проблема штучного інтелекту. Етичний аспект.
39. Психологія уяви.
40. Психологія творчості.

10. Методи навчання

1. Лекційна форма.
2. Групова дискусія.
3. Евристична бесіда.
4. Мозковий штурм.
5. Дебати.

6. Ділова гра.
7. Круглий стіл.

11. Методи контролю

1. Семінар-практикум.
2. Семінар-дискусія.
3. Практичне заняття.
4. Ділова гра.
5. Круглий стіл.
6. Залік.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет психології.
2. Основні форми прояву психіки.
3. Завдання та основні галузі психології.
4. Методи психології.
5. Психологія особистості.
6. Психологічна структура особистості.
7. Поняття про спрямованість особистості.
8. Відчуття. Основні властивості відчуттів.
9. Явища адаптації, синестезії, сенсibiliзації.
10. Сприймання. Види сприймання.
11. Властивості сприймання.
12. Мислення. Процеси мислення.
13. Мислиневі операції.
14. Види мислення.
15. Пам'ять. Процеси пам'яті.
16. Види пам'яті.
17. Увага. Види уваги.
18. Властивості уваги.
19. Уява та уявлення. Види уяви.
20. Емоції та почуття.
21. Види емоцій і почуттів.
22. Воля. Вольові якості особистості.
23. Темперамент. Типи темпераменту.
24. Характер. Класифікація рис характеру.
25. Здібності. Види здібностей.
26. Спілкування. Структура спілкування.
27. Види спілкування.
28. Функції спілкування.
29. Основні принципи спілкування в сестринській справі.
30. Компоненти, які сприяють розвитку комунікації.
31. Позиція безумовної доброзичливості. Емпатія.

32. Ступені стресу. Подолання стресу.
33. Культура спілкування та етика взаємовідносин медичних працівників.
34. Вплив особливостей темпераменту та характеру на індивідуальний стиль спілкування.
35. Рівні спілкування.
36. Індивідуальні типи спілкування.
37. Стадії міжособистісного розуміння.
38. Феномени ідентифікації, рефлексії.
39. Засоби інтерпретації в процесі міжособистісного розуміння.
40. Конфлікт. Структура та динаміка конфлікту.
41. Функції та типологія конфліктів.
42. Основні типи поведінки під час розв'язання конфлікту.
43. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій.
44. Етапи безпосередніх взаємин між медичною сестрою та пацієнтом.
45. Класифікація типів пацієнтів.
46. Етикетна поведінка учасників акту спілкування.
47. Невербальні антиетикетні знаки.
48. Табу та евфемізми.
49. Нормативність мовлення.
50. Типові помилки мовлення та їх причини.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- Таблиці, схеми.
- Підручники, посібники.
- методичні рекомендації до виконання практичних занять та самостійної роботи студента.
- Відеолекції, презентації.

13. Рекомендована література

Базова

1. Андреева Г. М. Социальная психология. - М.: Изд-во МГУ, 1988.
2. Варій М.Й. Загальна психологія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 968 с.
3. Введение в общую психологию/ под общ. ред. Петровского А.В. – М.: Academia, 1997.
4. Гапон Н.П. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 366 с.
5. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. – М.: ГеРО, 1997.
6. Гамезо М.В., Домашенко И.А. Атлас по психологии: Информационно-методические материалы к курсу «Общая психология». – М.: Просвещение, 2014.
7. Климов Е.А. Основы психологии: Для Вузов. – М.: Культура и спорт: ЮНИТИ, 1997.
8. Максименко С.Д. Общая психология. Учебное пособие. – Москва, 2010.
9. М'ясоїд П.А. Загальна психологія Навч. Посібник. – К.: Вища школа, 1998.
10. М'ясоїд П.А. задачі з курсу загальної психології – К.: Вища школа, 1998.
11. Общая психология: Учеб.для студ.пед. ин-тов/Под ред. А.В. Петровського. – М.: Просвещение, 1986.
12. Немов Р.С. Психология - М.: Просвещение, 2000.
13. Немов Р.С. Психология : в 3 кн. - М.: Просвещение, 1998.
14. Общая психология / Под ред. А. В. Петровского. - М.: Просвещение, 1977.
15. Основы загальної психології/ за ред. С.Д. Максименка, К.: 1998.
16. Основы психології : Підручник. За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К.: Либідь, 1997.
17. Партико Т. Б. Загальна психологія. Підручник. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2018. – 416 с.
18. Психологія / За ред. Г. С. Костюка. - К.: Рад. шк., 2008.
19. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. — К.: Знання, 2016.
20. Трофімов Ю.Л. Психологія. — К.: Либідь, 2010.
21. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування. — К., 2015.
22. Цигульська Т.Ф. Загальна та практична психологія. Курс лекцій. – К., 2010.
23. Шамлян К. М. Психологія творчості: Навчальний посібник. – Львів, РВВ НЛТУ України, 2017. – 64 с.
24. Теплов Б.М. Практическое мышление: Хрестоматия по общей психологии. Психология мышления. - М., 1981.
25. Фельдштейн Д.М. Психология развития личности в онтогенезе. - М., 1989.

Допоміжна

1. Айзенк Г. Проверьте свои способности. –М.,1972.
2. Белоус В.В. Темперамент и деятельность: Учебное пособие. – Пятигорск,1990.
3. Бодаев А.А. Психология личности. – М.,2007.
4. Братусь Б.С. Образ человека в гуманитарной, нравственной и христианской психологии // Психология с человеческим лицом/ под ред. Д.А.Леонтьева, В.Г.Шур. – М.,: Смысл,1997. – с.67 – 91.
5. Венгер Л.А. Педагогика способностей. – М.,1973.

6. Коломинский Я.Л. Человек: психология. М.: Просвещение, 1986. – 223с.
7. Левитов Н.Д. Психология характера. - ,2009.
8. Лейтес Н.С. Умственные способности и возраст. – М., 2011.
9. Леонгард К.Акцентуированные личности. –К.,1982.
10. Мерлин В.С. Очерк теории темперамента. – М.,1964.
11. Норакидзе В.Г. Методы исследования характера. – Тбилиси, 2015.
12. Познай себя и других: Сборник методик. – М.,1992.
13. Психология индивидуальных различий. Тексты. – М., 2002.
14. Развитие и диагностика способностей. – М.,1991.
15. Страхов М.В. Психология характера. – Саратов, 2009.
16. Стреляу Я. Роль темперамента в психологическом развитии. – М., 1982.
17. Теплов Б.М. Психология индивидуальных различий. – М.,1985.
18. Фрейд З. Психология бессознательного. – М.: Просвещение, 1989. – 447 с.
19. Фром Э.Искусство любить. – М., 1981. – С. 23-72.
20. Эрик Г. Еріксон. Детство и общество/ Перевод с англ. - СПб : ООО «Речь», 2002.- 416 с.
21. Юнг К. Психологические типы. – Санкт-Петербург. М.,1995.
22. Юркевич П. Серце и его значение в духовной жизни человека по учению слова Божья// Философские произведения. – М., 2010. С. 69-73.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://zakladka.org.ua/search>.
2. <http://www.repetitor.ua/resources>.
3. <http://referatu.com.ua/referats>.
4. <http://www.refine.org.ua/print>.
5. <http://privatzbs.narod.ru/psihologiya.htm>.
6. <http://www.uaportal.com/Science/Psychology/>.
7. <http://socratcentr.ucoz.ru/dir/>.
8. <http://rulevaya.ucoz.ru/dir/114>.
9. <http://www.uaportal.com/World/Science/Psychology/>.
10. <http://allbest.ru/>.
11. <http://psy.piter.com/catalog>.
12. <http://5ka.com.ua/1/59/1.html>
13. <http://bestreferat.com.ua/referat/detail-16350.html>
14. <http://referatik.com.ua/manual/>
15. <http://referats.net.ua/catalog32/12>